

Kovindeks

Poslovni indeks kovinarjev

Januar 2025

interno gradivo

Pripravilo Združenje kovinske industrije

#MI KOVINARJI

Poslovni indeks kovinarjev – Januar 2025

Poročilo »Poslovnega indeksa kovinarjev – kovindeks« in indeksov nabavnih menedžerjev za mesec **December 2024** je pripravilo GZS – Združenje kovinske industrije.

Kazalo vsebine

1. Poslovni indeks kovinarjev – kovindeks	2
2. Kovindeks in industrijski indeksi glavnih odjemalcev.....	4
Glavni odjemalci slovenske kovinske industrije	5
Nemčija	5
Francija	5
Italija	5
Avstrija	5
3. Kovindeks in industrijski indeksi konkurenčnih držav	6
Poljska	6
Češka	6
4. Svetovni industrijski indeksi	7
5. Metodologija in interpretacija podatkov	9
Kaj je indeks nabavnih managerjev PMI?.....	9
Kaj je Poslovni indeks kovinarjev – Kovindeks?.....	9

1. Poslovni indeks kovinarjev - kovindeks

»Slovenska kovinska je zaključila leto 2024 z največjim krčenjem indeksa števila zaposlenih od začetka spremljanja Poslovnega indeksa kovinarjev«

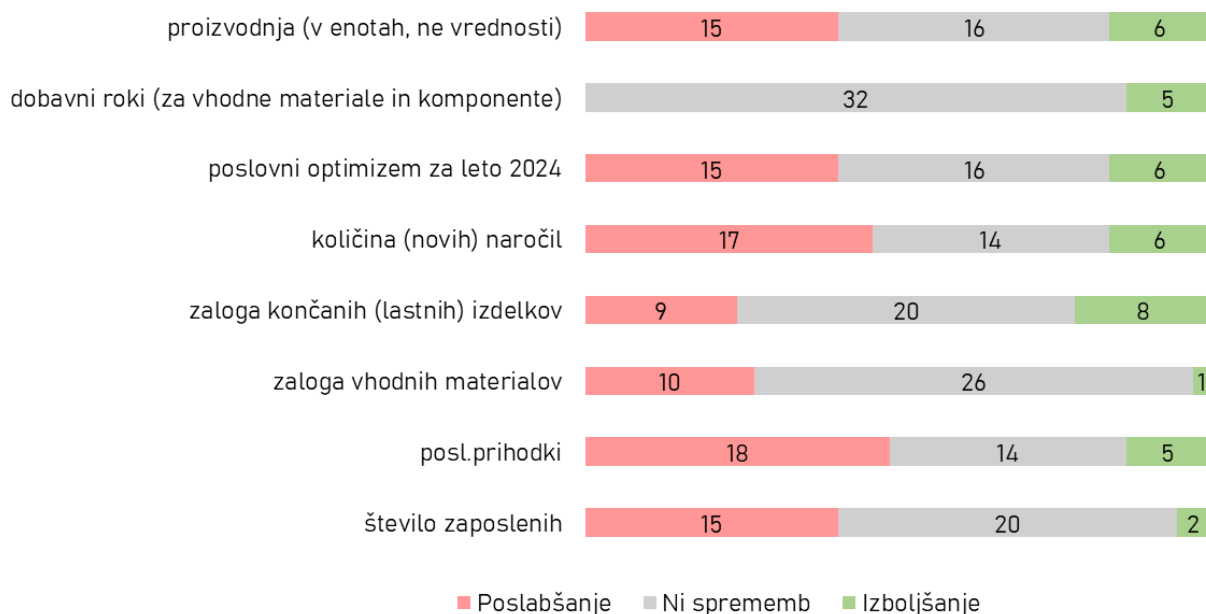
Zadnji kovindeks leta 2024 je pri **37,2** (november **38,8**) in kaže na ponovno okrepitev trenda navzdol, vendar ne gre za najslabši mesečni rezultat leta (junij **32,5**). Če se ozremo na 2023 je bil takratni december še nekoliko bolj negativen (december 2023 **35,5**), saj smo bili takrat priča predvsem močnemu upadu količin novih naročil (december 2023 **28,3**). Te so v tokratnem decembru upadle z najpočasnejšim tempom v zadnjih osmih mesecih (**41,2**), kar je rezultiralo k umiritvi naraščanja pesimizma med podjetji. Navkljub milejšim padcem naročil, ostali kazalniki nakazujejo, da bo začetek 2025 zahteven. Padec poslovnih prihodkov (**25**) se je še ojačal napram novembru in največji upad vse od začetka spremljanja kovindeks – rekord, ki si ga december deli z avgustom 2024. Na žalost ni bil edini neslavni rekord, saj je bilo decembrsko krčenje števila zaposlenih prav tako rekordno (**26,5**). Zaloge vhodnih materialov (**30,9**) so se zmanjšale, skoraj z rekordnim tempom (september **28,9**), kar ob izrazitem ugašanju proizvodnje (**32,4**) in kopičenju zalog končnih lastnih izdelkov (**52,9**) kaže na strmoglavljenje nabavne aktivnosti. Kaj nas čaka v 2025? Po zadnjih napovedih ECB, Banke Slovenije in UMAR bo rast BDP v 2025 višja kot 2024 (nad povprečjem EU), vendar če pogledamo širšo sliko, predvsem zaradi rasti v storitveni dejavnosti. Obetamo si stagnacijo industrijskega izvoza, v letu 2026 pa celo upad. Tudi stroškovna stran ne bo prizanesljiva, saj naj bi se za razliko od evro območja, inflacija v Sloveniji še okrepila in to v veliki meri na račun električne energije zaradi omrežnin ter konca regulacija cen elektrike z začetkom marca.

	Nov-24	Dec-24	Kratkoročni trend	Dolgoročni trend
Kovindeks	38,8	37,2	Poslabšanje - hitrejši tempo	3 - mesečno dno
Število zaposlenih	32,4	26,5	Krčenje - hitrejši tempo	22 - mesečno dno
Poslovni prihodki	32,4	25,0	Krčenje - hitrejši tempo	4 - mesečno dno
Zaloga vhodnih materialov	37,8	30,9	Krčenje - hitrejši tempo	3 - mesečno dno
Zaloga končnih lastnih izdelkov	48,6	52,9	povečanje - obrnitev trenda	1 - mesečni vrh
Količina novih naročil	35,1	41,2	Krčenje - počasnejši tempo	8 - mesečni vrh
Poslovni optimizem	37,8	39,7	Poslabšanje - počasnejši tempo	7 - mesečni vrh
Dobavni roki vhodnih mat.	56,8	55,9	Skrajšanje - počasnejši tempo	4 - mesečno dno
Proizvodnja	37,8	32,4	Krčenje - hitrejši tempo	3 - mesečno dno

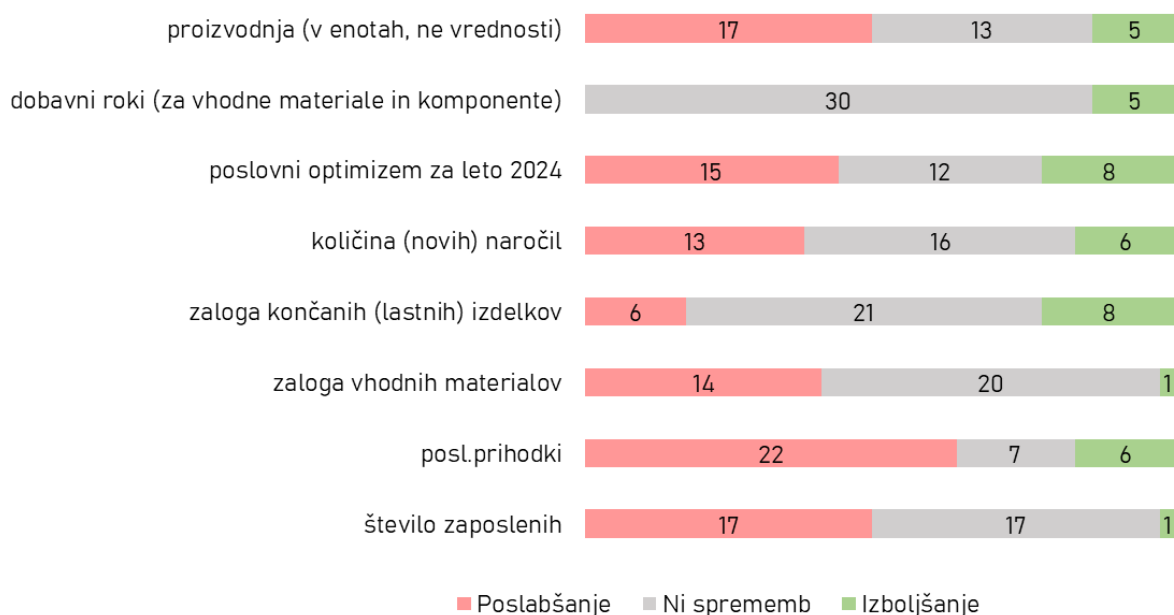
Slika 1: Kovindeks – december 2024

Primerjava odgovorov za mesec november in december 2024

Rezultati vprašalnika – Kovindeks november 2024 [n=37]

Rezultati vprašalnika – Kovindeks december 2024 [n=35]

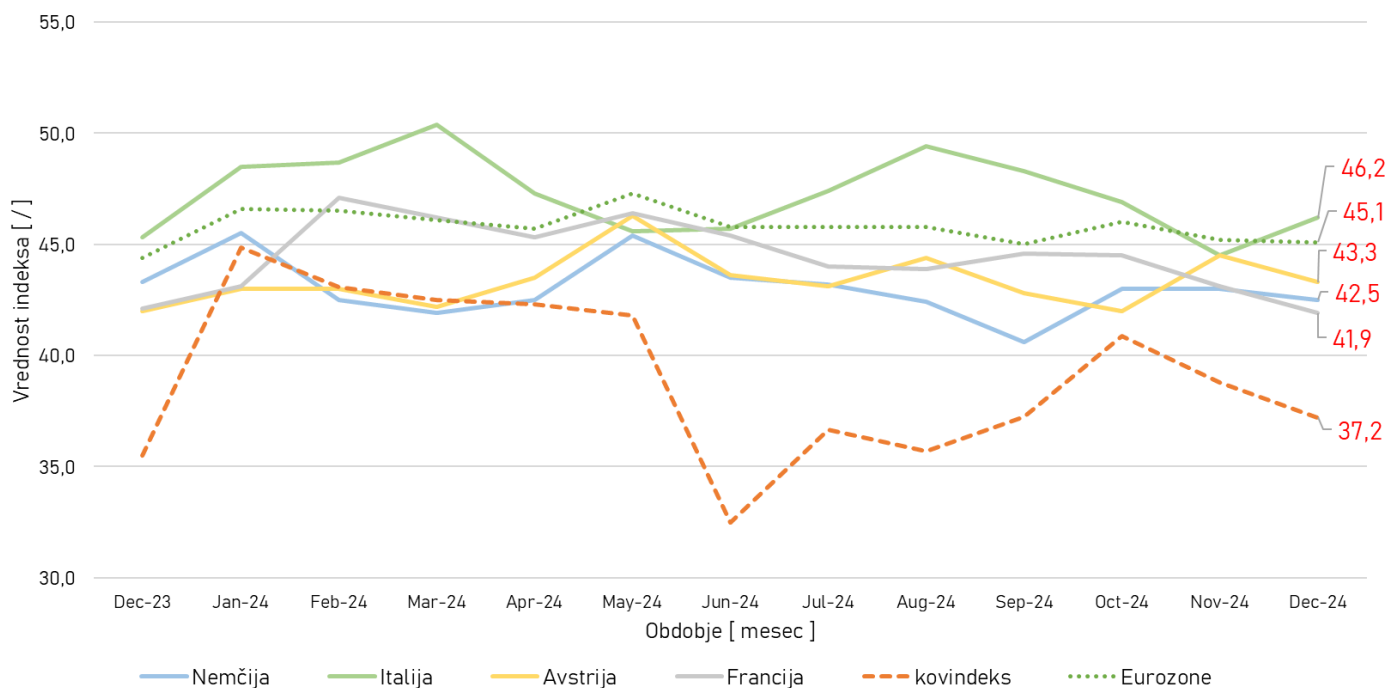

2. Kovindeks in industrijski indeksi glavnih odjemalcev

»Industrija evro območja zaključuje 2024 v območju krčenj«

Industrijski PMI evro območja je v decembru pri **45,1** (november **45,2**), kar kaže da so se razmere poslabšale s podobnim tempom kot mesec poprej. Padec novih naročil se je ponovno okrepil, kot tudi padec proizvodnje, ki je dosegla štirinajst mesečno dno. Obrata v zalogah ni na vidiku, saj so se krčenja zalog vhodnih materialov okrepila. Podjetja so v decembru tudi povečala tempo krčenja zalog lastnih izdelkov, saj pričakujejo v začetku leta upad povpraševanja. Tempo odpuščanj se je nekoliko umiril, vendar ostaja na visoki ravni in v naslednjih mesecih se pričakuje ponovna okrepitev trenda navzdol zaradi prilagoditev v poslovanju.

Tudi v decembru se je v evro območju najbolje odrezala Španija (**53,3**), njen industrijski sektor nadaljuje z zavidljivo rastjo, saj za razliko od ostalih držav izvozi na Kitajsko le 2 % od celotnega izvoza in je minimalno izpostavljena trenutni kitajski krizi povpraševanja. Takoj za petami ji je sledila Grčija (**53,2**), medtem ko so na žalost vse ostale države beležile nova krčenja. Med nesrečnimi se je stanje najmanj poslabšalo na Irskem (**49,1**), sledi Nizozemska (**48,6**), medtem ko je Italija (**46,2**) že beležila izrazitejša poslabšanja. Na dnu lestvice so Avstrija (**43,3**), Nemčija (**42,5**) in Francija (**41,9**), ki kot kaže prevzema neslavno zadnje mesto od Nemčije in sicer z najslabšim rezultatom v zadnjih petinpetdesetih mesecih.

Slika 2: Kovindeks in naši odjemalci – december 2024

Glavni odjemalci slovenske kovinske industrije

Nemčija

Nemški industrijski PMI je v decembru pri **42,5** (november **43**) in kaže, da so se poslovne razmere še zaostrele ob koncu leta. Proizvodnja je v strmem upadu in količine naročil vztrajno kopnijo, kar daje jasen znak, da konca industrijske recesije ni na vidiku. Če je Nemčiji v letu 2023 še uspelo zajezi de-industrializacijo, se je po napovedih dodana vrednost industrije samo v zadnjem četrtletju napram prejšnjemu skrčila za 0,9 % in kot kaže bo 2024 izgubljeno leto za večino industrije. Tudi val odpuščanj in dviga produktivnosti dela zaenkrat ne prinašata zelenih rezultatov. Na udaru so ponovno vsi pod-sektorji blaga, indeks blaga za vmesno porabo je celo dosegel dno leta 2024, medtem ko investicijskem blagu ne kaže nič bolje. Še bolj alarmantno je, da sta ravno ta dva pod-sektorja najbolj izpostavljena carinam, ki jih obljublja ZDA. Do polovice 2025 ni za pričakovati, da bi se stanje v nemški industriji obrnilo.

Francija

Francija postaja novi bolnik evro območja saj je v decembru industrijski PMI pri **41,9** (november **43,1**). Proizvodnja se krči z najhitrejšim tempom vse od velike recesije 2009, javni dolg ostaja velik izziv in politični krizi ni videti konca. Manko povpraševanja močno pritiska na prodajo in prihodke predvsem v sektorju avtomobilske ter gradbene industrije. Leta 2025 ne bo nič bolje za francosko industrijo, saj se pričakuje, da se bo proizvodnja v naslednjih dvanajstih mesecih nenehno krčila. Francoska centralna banka napoveduje za leto 2025 pičlo rast BDP za 0,9 %, pa še to ob predvidevanju, da bo storitvena dejavnost nadaljevala pozitiven trend in odtehtala industrijska krčenja.

Italija

Industrijski PMI Italije je v decembru pri **46,2** (oktober **44,5**) in kaže, da so se vsaj določena krčenja omilila. Industrija se sooča s slabim povpraševanjem, visokimi cenami energentov in krizo avtomobilske industrije. Zaenkrat še ni bilo večjih odpuščanj, vendar kazalniki in poročila kažejo, da podjetja ne podaljšujejo zaposlitvenih pogodb za določen čas in ne nadomeščajo upokojitev ter ostalih odhodov. Presenetljivo se je kljub temu optimizem ponovno dvignil, saj italijanska industrija pričakuje, da se bo globalna industrija v letu 2025 okrepila ter, da bo trenutna vlada omejila regulacije in pospešila vlaganja.

Avstrija

Avstrija zaključuje zahtevno leto s pospešenim upadom proizvodnje in industrijski PMI je tokrat pri **43,3** (november **44,5**), kar kaže, da se razmere še poslabšujejo ter, da v letu 2025 ne bo nič lažje. Količine novih naročil so se skrčile še s hitrejšim tempom, saj investicije kopnijo, vedno več je stečaj med podjetij in kupci postajajo vedno bolj previdni. Stanje dodatno otežujejo tudi naraščajoči stroški dela in industrija je že okrepila tempo odpuščanj. Avstrijska podjetja vstopajo v 2025 z izjemno pesimističnim pogledom, saj delež podjetij, ki pričakujejo padec proizvodnje v tekočem letu odtehta delež tistih, ki pričakujejo rast.

3. Kovindeks in industrijski indeksi konkurenčnih držav

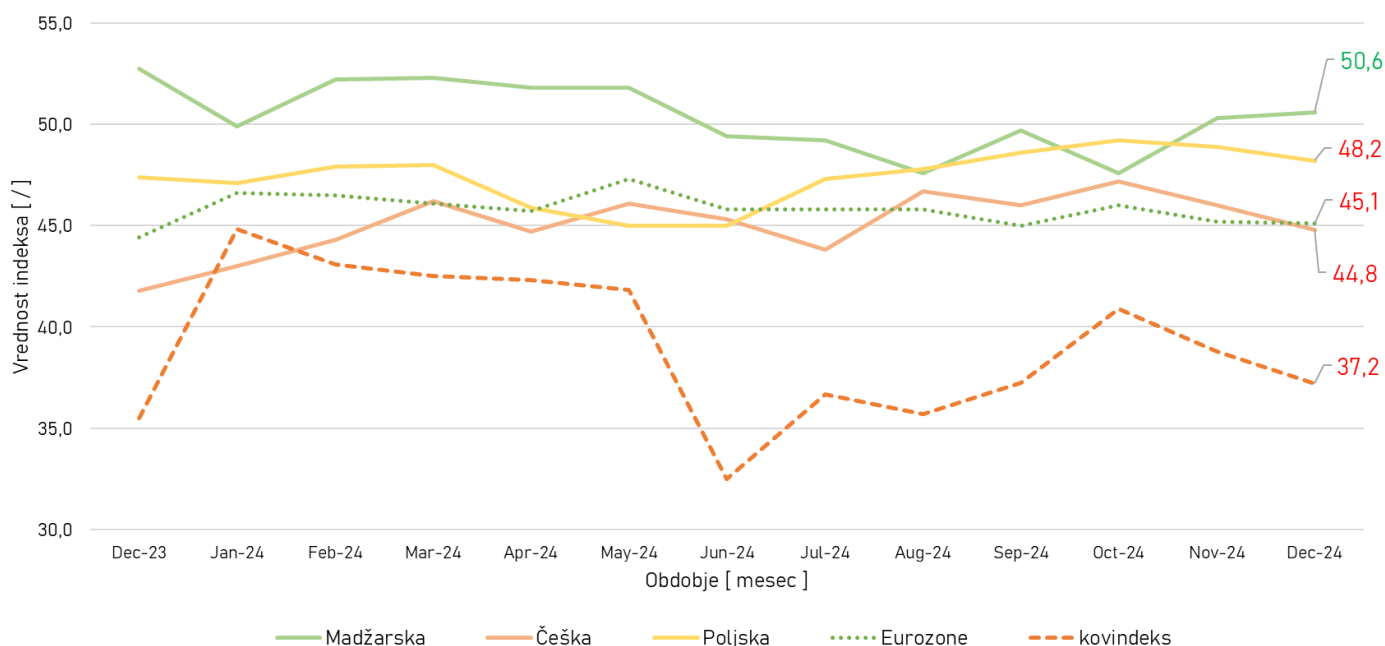
»Konkurenti pričakujejo dvig proizvodnje v letu 2025.«

Poljska

Poljski industrijski PMI je v decembru pri **48,2** (november **48,9**) in je to že tretji zaporedni mesec ko se razmere hitreje zaostrujejo, kljub temu je na vidiku nekaj znakov za optimizem, saj so se količine novih naročil skrčile z najmanjšim tempom zadnjega leta. Glavna krivca za padec PMI sta bila decembrsko ugašanje proizvodnje in krčenje zalog vhodov, vendar tempo zaposlovanja in zalog lastnih izdelkov nakazuje, da se v naslednjih mesecih pričakuje obuditev proizvodnje, saj se krepijo napovedi o okrevanju domačega povpraševanja.

Češka

Na češkem so razmere nekoliko zahtevnejše, saj je industrijski PMI pri **44,8** (november **46**). Okrepil se je padec proizvodnje zaradi nenehnih upadov količin novih naročil. Tudi stanje pri zalogah in številu zaposlenih ni nič bolje, saj indeksa nakazuje nove reze. Češka podjetja se soočajo tudi s težavami v dobavnih verigah, saj je kljub že tako nizkem povpraševanju, problem pomanjkanje materialov pri dobaviteljih. Pritiski inflacije so se omilili, saj so cene vhodov komajda narasle, medtem ko so industrijska podjetja minimalno pocenila svoje lastne izdelke. Podatki za prihodnost niso rožnati, vendar se je optimizem med podjetji za leto 2025 vselej okrepil, saj upajo na odboj pri dvigu povpraševanja.

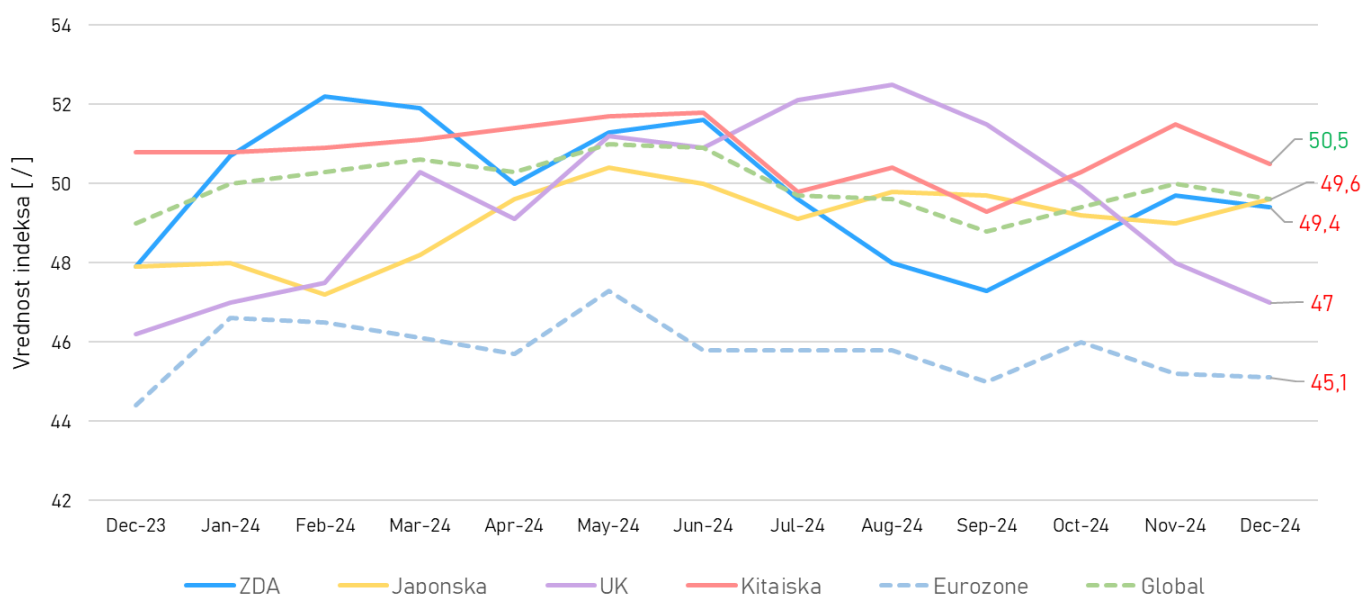
Slika 3: Kovindeks in naši konkurenti - december 2024

4. Svetovni industrijski indeksi

»Rahlo poslabšanje poslovnih razmer, vendar z okrepljeno rastjo v pod-sektorju potrošniškega blaga«

Svetovni industrijski PMI je v decembru pri 49,6 (november 50), saj se je tokrat večina kazalnikov ponovno prevesila na negativno stran. Na udaru sta bila pod-sektorja blaga za vmesno porabo in investicijsko blago, saj se je mednarodna izmenjava ohladila. Kljub krčenjem, cene vhodov nadaljujejo pot navzgor in to s pospešenim tempom. Le 8 držav je v decembru beležilo rast količin novih naročil, kar je tudi posledično vplivalo na padec optimizma in pospešen tempo odpuščanj, predvsem v evro območju in Kitajski.

Izmed 32 držav, zajetih v raziskavo jih je izboljšanje beležilo 12 (november 14). Prva je ponovno Indija (56,4), sledijo Filipini (54,3). Izjemno sta se odrezali Španija (53,3) in Grčija (53,2), kar pa na žalost ni dovolj, da bi se razmere v evro območju bistveno izboljšale. Sledijo Tajvan (52,7), Kanada (52,2), Tajska (51,4), Indonezija (51,2), Rusija (50,8), Kitajska (50,5), Mjanmar (50,4) in Brazilija (50,4). Najslabše so se odrezale Francija (41,9), Nemčija (42,5), Avstrija (43,3) in Češka (44,8). ZDA (49,4) so doživele težaven zaključek leta, saj je proizvodnja upadla z najhitrejšim tempom v zadnjih osemnajstih mesecih, zaradi ponovnega krčenja novih naročil. Inflacija cen vhodnih materialov je kljub temu strmo poskočila, kar še otežuje stanje. Optimizem med podjetji ostaja na visoki ravni, saj pričakujejo, da bo nova vlada razrahljala administrativne regulacije, zmanjšale davke in povečala domače povpraševanje na račun carin. Kitajska je zaključila leto 2024 z rahlo rastjo naročil in proizvodnje, saj so kitajska podjetja ponovno znižala cene lastnih izdelkov, čeprav se nadaljuje inflacija vhodov. Glede, da Kitajsko čaka kompleksno leto, je vedno več pozivov, da bi morala svoje napore usmeriti v dvig domačega povpraševanja z zvišanjem prihodkov prebivalstva in dviga življenjskih standardov.

Slika 4: Svetovna gospodarstva - december 2024

5. Metodologija in interpretacija podatkov

Kaj je indeks nabavnih managerjev PMI?

Indeks nabavnih managerjev proizvodnega sektorja je ekonomski kazalnik, ki temelji na anketi in je namenjen zagotavljanju ažurnega vpogleda v spreminjajoče se poslovne razmere. Kazalnik je utežen glede na povprečne vrednosti razpršenih petih anketnih indeksov. Količina novih naročil ima najvišjo utež (30%), sledi jim proizvodnja (25%) in zaposlovanje (20%), nato dobavni roki dobaviteljev (obrnjeno, z utežjo 15%) in nazadnje zaloge vhodnih materialov (10%).

Indeks nabavnih menedžerjev evro območja (HCOB Eurozone Manufacturing PMI®) meri raven aktivnosti nabavnih menedžerjev v storitvenem in proizvodnem sektorju. Poročilo temelji na raziskavah okoli 3000 vodilnih podjetij 8 držav v zasebnih storitvenih podjetjih. Podatki se objavijo mesečno v sodelovanju Hamburg Commercial Bank. Vsak odgovor je ponderiran glede na velikost podjetja in njegov prispevek k skupni proizvodnji ali storitvi, ki ga predstavlja pod sektor, ki mu to podjetje pripada.

Globalni indeks nabavnih menedžerjev (J.P.Morgan Global Manufacturing PMI™) meri raven aktivnosti nabavnih menedžerjev v storitvenem, proizvodnem, gradbenem sektorju in celotnem gospodarstvu. Poročilo temelji na raziskavah okoli 13,500 vodilnih podjetij 40 držav v zasebnih storitvenih podjetjih. Podatki se objavijo mesečno v sodelovanju z JPMorgan Chase & Co. Vsak odgovor je ponderiran glede na velikost podjetja in njegov prispevek k skupni proizvodnji ali storitvi, ki ga predstavlja pod sektor, ki mu to podjetje pripada.

Odgovori večjih podjetij imajo večji vpliv na končne indeksne številke kot odgovori malih podjetij. Rezultati so predstavljeni z zastavljenimi vprašanji, ki prikazujejo odstotek anketirancev, ki poročajo o izboljšanju, poslabšanju ali nobeni spremembi od prejšnjega meseca. Iz teh odstotkov se izpelje indeks: raven 50,0 pomeni, da ni bilo sprememb od prejšnjega meseca, nad 50,0 pomeni, da povečanje (ali izboljšanje), pod 50,0 pa zmanjšanje (ali krčenje).

Kaj je Poslovni indeks kovinarjev – Kovindeks?

Pri iskanju kratkega in preprostega orodja za spremljanje poslovnega sentimenta slovenskih podjetij v panogi kovinske industrije smo se odločili za približek uglednemu globalnemu PMI. Mesečno zajemamo podatke o spremembah v številu zaposlenih, poslovnih prihodkih, zalogah vhodnih materialov in končne izdelkov, količine novih naročil, dobavnih rokov vhodnih materialov, proizvodnje in poslovnega optimizma. Ker v Sloveniji nimamo kovinskih podjetij z več kot 10 tisoč zaposlenimi Kovindeks ne razlikuje med odgovori večjih in manjših podjetij.

Opombe:

Vsi v poročilu omenjeni podatki S&P Global Inc. so javnega značaja in prosto dostopni ter se jih v poročilu ne uporabljajo za komercialne namene.

Združenje kovinske industrije

Dimičeva ulica 13, 1000 Ljubljana
e-naslov: zkovi@gzs.si
telefon: 01 58 98 000